20/09/2022

Αναλύσεις για τη Συνθήκη της Λωζάνης -Συνθήκη Ειρήνης μετά της Τουρκίας – Μουσουλμανικές και μη Μειονότητες εκτός και εντός Τουρκίας

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Καθ. Αθανάσιος Αγγελόπουλος

Καθ. Γεώργιος Νεκτάριος Λόης

Συνθήκη Ειρήνης μετά της Τουρκίας, υπογραφείσα, τη 24η Ιουλίου 1923, εν Λωζάννη. Αναλύσεις – Κρίσεις – Αξιολογήσεις επί του κειμένου της Συνθήκης της Λωζάννης.

Παρατίθεται το **Γ΄ μέρος της μελέτης** των Καθηγητών **Αθανασίου Αγγελόπουλου** (Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Δ/νων Σύμβουλος ΙΕΘΠ) και **Γεωργίου Νεκταρίου Λόη** (Επίκ. Καθηγητή Παν/μίου Singidunum Βελιγραδίου, Συμβούλου Καθ. Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου και Προέδρου του Ιδρύματος Εθνικού και Θρησκευτικού Προβληματισμού παρ. Πάτρας) για τη **Συνθήκη της Λωζάνης**, που αφορά τις **Μουσουλμανικές και μη Μειονότητες εκτός και εντός Τουρκίας**

Ειδικώτερα ως προς τις σχέσεις Ελλάδος και Τουρκίας.

1. Εισαγωγικά.

Η Συνθήκη της Λωζάννης, προς απόδειξη του ζητουμένου, είναι, εις τα οικεία Άρθρα της, απόλυτα διαυγής και ακριβής. Εκπλήσσονται ο ειδικός ερευνητής αλλά και ο απλής λογικής αναγνώστης για την σαφήνεια του κειμένου της Συνθήκης επί του ευαισθήτου Ζητήματος των Θρησκευτικών και Εθνικών Μειονοτήτων, ως προς τα ανθρώπινα, θρησκευτικά και πολιτικά, δικαιώματα.

Το μειονοτικό Ζήτημα η Συνθήκη επικεντρώνει, από σκοπού, εντός Τουρκίας,

κυρίως, αλλά και «εκτός του τουρκικού εδάφους» («Άρθρον 27») ή, επιλέξει, «εις τα εδάφη άτινα, δυνάμει των διατάξεων της παρούσης Συνθήκης, αποσπώνται της Τουρκίας» («Άρθρον 30»), αλλά και σε σχέση με την εσωτερική έννομη, πάσης φύσεως τάξη του νέου Κράτους της Τουρκίας. Της απαγορεύεται, ρητώς, να αναμειγνύεται στις Μουσουλμανικές Μειονότητες άλλης χώρας ομόρου προς την Τουρκία.

Τα ενδιαφέροντα την έρευνα του Γ' Μέρους, της όλης Τριλογίας, Άρθρα της Συνθήκης είναι : «2. ΕΙΔΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ, Άρθρον 27»• «ΤΜΗΜΑ Β΄. ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ, Άρθρον 30». Και «ΤΜΗΜΑ Γ΄. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΩΝ. Άρθρα 37-45».

Επιμέρους θέματα των ανωτέρω Άρθρων είναι :
«**Η απόλυτη απαγόρευση αναμίξεως της Τουρκίας στις Μουσουλμανικές Μειονότητες εκτός Τουρκίας**», τ. «**Τούρκους υπηκόους», σε άμεσα γειτνιάζουσες Χώρες** (Βλ. Άρθρα 27 & 30), πρώτον• «**προστασία των μη Μουσουλμανικών Μειονοτήτων εντός Τουρκίας**» (Άρθρα 38-44), δεύτερον• και «π**ροστασία των Μουσουλμανικών Μειονοτήτων στην Ελλάδα** (Άρθρον 45)• τρίτον.

2. Αναλύσεις – Κρίσεις – Αξιολογήσεις
2α. Μουσουλμανικές Αρχές και Μειονότητες εκτός Τουρκίας και η ρητή και απόλυτη απαγόρευση αναμίξεως της Τουρκίας σ' αυτές.

Τα δύο Άρθρα της Συνθήκης της Λωζάννης, τα υπ' αριθμ. 27 και 30, είναι καθοριστικά, καταλυτικά. Η Τουρκία, δι' αυτών των 2 Άρθρων, απαγορεύεται ρητά να αναμιγνύεται σ' αυτές. Γιατί;

Διότι η πολιτική του νέου Κράτους της Τουρκίας, απ' αρχής, αποδεδειγμένα, επιδιώκει να επαναπροσδιορίσει το καθεστώς των Μουσουλμανικών Αρχών και Μειονοτήτων στα γειτονικά της Κράτη. Αυτά είχαν αποσπασθεί, κατά καιρούς, από το διαλυθέν, σταδιακά, Οθωμανικό Σουλτανάτο Μωάμεθ Β΄ του Πορθητού, το 1923, διά της Συνθήκης της Λωζάννης, που συνιστά την ταφόπλακά του, για να καταστεί μέρος της ιστορίας της Ανατολής.

Πως αυτό; Η Τουρκία, από δική της και μόνο πολιτική, κατά ρητή απαγόρευση των προμνημονευθέντων Άρθρων 27 και 30, τις ονοματίζει «τουρκικές». Προδηλώσαμε ότι η Συνθήκη, που υπέγραψε η Τουρκία και την δεσμεύει συνολικά, για να λειτουργεί ως Κράτος Διεθνούς Δικαίου, τις θέλει και τις προσδιορίζει ως «Μουσουλμανικές». Αν τις ήθελε «τουρκικές», θα το δήλωνε. Π.χ. αναφερόμαστε στην Μουσουλμανική Μειονότητα της Ελλάδος, στην Θράκη. Η Ηγεσία της Άγκυρας, ιδίως ο ΥΠΕΞ και το ΥΠΕΞ, ομιλεί για «τουρκική μειονότητα» στην

Ελλάδα. Η Ελλάδα, διά των ιδίων θεσμικών οργάνων, απαντά, σεβομένη και τηρούσα τα Άρθρα 27 και 30, και που τα
εφαρμόζει πλήρως και τα υπερπροστατεύει, μάλιστα, στα πλαίσια των θεσμίων της Ε.Ε.

Γιατί η προσέγγιση, η διπλωματική, αυτή της Τουρκίας; Από ενδιαφέρον «πατριωτικό» και «ανθρωπιστικό»; Η απάντηση μοιάζει, λαϊκά, με αυτό που λέγει ο λαός: «τι είναι αυτό που κάμνει νιάου-νιάου στα κεραμίδια». Τις θέλει «τουρκικές», για να τις χρησιμοποιεί, αναλόγως, ως προγεφυρώματα επιρροής και αναμίξεως «περιφερειακής», με αιχμή τις επιτόπιες Προξενικές Αρχές. Π.χ. μνημονεύουμε το Γενικό Προξενείο της Τουρκίας στην Κομοτηνή.

Και το ερώτημα. Γιατί η Συνθήκη της Λωζάννης περιέλαβε στο Σώμα της τα Άρθρα 27 και 30; Υπήρχε ουσιώδης λόγος προστασίας των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των «Μουσουλμανικών Αρχών και Μειονοτήτων» αυτών. Οι Νεότουρκοι Κεμαλιστές, μόλις αναλαβόντες την εξουσία στην υπό διάλυση Οθωμανική Κυβέρνηση, μετά την επανάστασή τους, του 1908 – 1909, που άρχισε στην Θεσσαλονίκη, κήρυξαν ακραίο διωγμό σε ό,τι μουσουλμανικό. Διότι, κατά ιδεολογία και πρακτική, ανέτρεχε στο χαλιφάτο, στο Σεϊχουλισλαμάτο, υπό τον Σουλτάνο άμεσα. Και αυτόν φυλακισθέντα, πάλι, στη Θεσσαλονίκη. Το πνευματικό αυτό Σώμα, ως έχον άμεση επιρροή στον Λαό
και στις δομές εξουσίας, τέθηκε σε διωγμό. Τελικά, τα υπολείμματά του αναγκάσθηκαν να μεταναστεύσουν από την Κωνσταντινούπολη στην αρχή στο Διδυμότειχο, στην Ελλάδα, και εκείθεν, για λόγους ασφαλείας και ιδεολογίας, στην Αίγυπτο.

Έπρεπε, λοιπόν, κατά την Συνθήκη της Λωζάννης, να προστατευθούν οι εκτός Τουρκίας Μουσουλμανικές Αρχές και Μειονότητες, με το Δίκαιο της Σαρίας, που προκαλούσε τους νεότουρκους, αλλά να ενταχθούν ως «υπήκοοι» των Κρατών, που διαβιούσαν. Το «βάπτισμα» από μέρους της Τουρκίας των μουσουλμανικών αυτών υπολειμμάτων ως «τουρκικών», κατά ρητή απαγόρευση της Συνθήκης της Λωζάννης, συνιστά προσβολή και ύβρι της Συνθήκης αυτής, στα Άρθρα της 27 και 30. Ποια είναι αυτά;

2β. Τα Άρθρα 27 και 30 αυτούσια προς απόδειξη του Δικαίου της Συνθήκης της Λωζάννης.
2βi. Το κείμενο του Άρθρου 27. Έχει ως εξής, επιλέξει : «Ουδεμία πολιτική, νομοθετική ή διοικητική εξουσία ή δικαιοδοσία θέλει ασκηθή, δι’ οιονδήποτε λόγον υπό της Κυβερνήσεως ή των Αρχών της Τουρκίας εκτός του τουρκικού εδάφους επί των υπηκόων εδάφους διατελούντος υπό την κυριαρχίαν ή το προτεκτοράτον των λοιπών Δυνάμεων, των υπογραψασών την παρούσαν Συνθήκην και επί των

υπηκόων εδάφους αποσπασθέντος της Τουρκίας. Εννοείται ότι η πνευματική δικαιοδοσία των θρησκευτικών Μουσουλμανικών Αρχών δεν θέλει ποσώς θιγή».

Το «**Άρθρον 27**» τούτο διαγορεύει τα πάντα, χωρίς κάποια λεκτική αμφισημία. Δηλ.,«ουδεμία πολιτική, νομοθετική ή διοικητική εξουσία ή δικαιοδοσία θέλει ασκηθή, δι' οιονδήποτε λόγον, υπό της Κυβερνήσεως ή των Αρχών της Τουρκίας εκτός του τουρκικού εδάφους... και επί των υπηκόων εδάφους αποσπασθέντος της Τουρκίας». Και, εμφαντικώς, λαμβάνει ειδική μέριμνα η Συνθήκη για «τας θρησκευτικάς Μουσουλμανικάς Αρχάς». Επιλέξει : «Εννοείται ότι η πνευματική δικαιοδοσία των θρησκευτικών Μουσουλμανικών Αρχών δεν θέλει ποσώς θιγή».

Υπό τις ανωτέρω λεκτικές έννοιες και διατυπώσεις, γινόμαστε μάρτυρες του τι συνέβαινε επί του εδαφικού πεδίου εντός Τουρκίας σε πολιτικό, νομοθετικό, διοικητικό τομέα κατά των Μουσουλμανικών Αρχών και Κοινοτήτων, οπαδών αυστηρών του Δικαίου της Σαρίας, στο νέο τουρκικό κοσμικό Κράτος, πλέον. Τα προαναφέραμε ήδη ακροθιγώς. Το ίδιο «Άρθρον 27» μάς απασχολεί, λόγω εδαφικού, και στο τέλος του Β΄ Μέρους της παρούσης ερεύνης, προϊδεαστικά, για το παρόν Γ΄ Μέρος της ερεύνης, σε αναφορά και σχέση και προς την Μουσουλμανική Μειονότητα της Ελλάδος, και δη της Θράκης.

2βii. «Άρθρον 30», στο «**ΤΜΗΜΑ Β΄. ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ»**.

Το «Άρθρον 30» επιβεβαιώνει τα του «Άρθρου 27», όταν διαγορεύει επιλέξει τα εξής που κατοχυρώνει για τους τέως «Τούρκους υπηκόους» στις νέες πατρίδες – Κράτη, όπου διαβιούν. Τι διαγορεύει; Οι τ. «Τούρκοι υπήκοοι καθίστανται αυτοδικαίως και κατά τους όρους της εγχωρίου νομοθεσίας υπήκοοι του Κράτους εις ο το έδαφος μεταβιβάζεται».
Δεν χρειάζονται, πλέον, της «νεοτουρκικής» προστασίας. Έχει όλο ως εξής : «ΤΜΗΜΑ Β΄. ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ. Άρθρον 30». Έχει επιλέξει : «Οι τούρκοι υπήκοοι, οι εγκατεστημένοι εις τα εδάφη άτινα, δυνάμει των διατάξεων της
παρούσης Συνθήκης, αποσπώνται της Τουρκίας, καθίστανται αυτοδικαίως και κατά τους όρους της εγχωρίου νομοθεσίας υπήκοοι του Κράτους εις ο το έδαφος μεταβιβάζεται».

2γ. «Προστασία των μη Μουσουλμανικών Μειονοτήτων εντός Τουρκίας» (Άρθρα 38-44).
2γi. Εισαγωγικές παρατηρήσεις – σκέψεις. Η προστασία των μη μουσουλμανικών μειονοτήτων, πολύ ευαίσθητο ζήτημα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, απασχολεί ιδιαίτερα, και με πολλή προσοχή, σχεδόν σχολαστικότητα, την Συνθήκη της Λωζάννης. Εγνώριζαν οι συντελεστές της άριστα την δυσάρεστη, πολύπλοκη και πολυκύμαντη, προϊστορία, αλλά και την των ημερών τους, απέναντι στις μη

Μουσουλμανικές Μειονότητες του νέου, υπό ανασυγκρότηση, εξ υπαρχής, Κράτους της Τουρκίας.

Γι’ αυτό και ο τίτλος «ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΩΝ», στο «ΤΜΗΜΑ Γ΄», του «ΜΕΡΟΥΣ Α΄. ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ», του κειμένου της Συνθήκης αυτής. Δεν θα μπορούσε να βρεθεί προσφυέστερος όρος για την προστασία, μέριμνα, συνολικώς, των μη Μουσουλμανικών Μειονοτήτων εδώ, από τον ομώνυμο όρο. Ο όρος αυτός «προστασία» απαντά, διαχρονικά, στην κοινωνική πολιτική και πρόνοια μιας ευνομούμενης πολιτείας απέναντι των βρεφών και των ανηλίκων, του μέλλοντος μιας κοινωνίας ευνομουμένου Κράτους. Εδώ επεκτείνεται και στις Μειονότητες.
Από την λεπτομερή διεισδυτικά ανάλυση – ανάγνωση και μελέτη – των σχετικών «Άρθρων 37-44», των τελευταίων, αλλά πολύ σημαδιακών, στο «ΜΕΡΟΣ Α. ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ» εξάγονται τα εξής παρακάτω. Τα θέματα της «ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ» αυτής, από μέρους της επισήμου νέας πολιτείας της Τουρκίας, είναι Γενικών Αρχών αφ’ ενός και εξειδικευμένων περιπτώσεων του πολιτικού, αστικού, κοινωνικού και
ιδιωτικού βίου των μειονοτικών πολιτών, αφ’ ετέρου.

2γii. Γενικές Αρχές Δικαιωμάτων, υπό προστασίαν (Άρθρα 37, 38, 44).

Το «Άρθρον 37», εκ προοιμίου να λεχθεί, είναι το ουσιωδέστερο. Τι διαγορεύει, επιλέξει; «Η Τουρκία αναλαμβάνει την υποχρέωσιν, όπως αι εν τοις άρθροις 38-44 περιεχόμεναι διατάξεις αναγνωρισθώσιν ως θεμελιώδεις νόμοι, όπως ουδείς νόμος ή κανονισμός ή επίσημος τις πράξις διατελώσιν εν αντιφάσει ή αντιθέσει προς τας διατάξεις ταύτας και όπως ουδείς νόμος ή κανονισμός ή επίσημος τις πράξις κατισχύσωσιν αυτών».

Άρα, τα, εις τα **«Άρθρα 38-44»** διαγορευόμενα λειτουργούν, άνευ ετέρου, «ως θεμελιώδεις νόμοι». Εν τη εννοία, της μη, οιασδήποτε, αποψιλώσεών των από «ουδένα νόμον ή κανονισμόν ή επίσημον τινα πράξιν», του Κράτους της Τουρκίας. Οι τελευταίοι δεν μπορούν, a priori και a posteriori, κυρίως, να «κατισχύσωσιν αυτών», δηλ. των Άρθρων 38-44.

Το «Άρθρον 38». Είναι αυτό άριστο για τα ανθρώπινα μειονοτικά δικαιώματα. Υπεισέρχεται όμως και το αμφίσημο. Για ποιον όμως; Για τον κρατικό πολιτειακό οπαδό – όργανο της αμφισημίας. Τι διαγορεύει, επιλέξει; «Η Τουρκική Κυβέρνησις αναλαμβάνει την υποχρέωσιν να παρέχει εις πάντας τους κατοίκους της Τουρκίας πλήρη και απόλυτον προστασίαν της ζωής και της ελευθερίας αυτών, αδιακρίτως γεννήσεως, εθνικότητος, γλώσσης, φυλής και θρησκείας». Τι ωραίο το κείμενο αυτό; Συνεχίζει, ως εξής : «Πάντες οι κάτοικοι της Τουρκίας δικαιούνται να πρεσβεύωσιν ελευθέρως, δημόσια τε και κατ’ ιδίαν, πάσαν πίστιν, θρησκείαν ή

δοξασίαν, ων η άσκησις δεν ήθελεν είναι ασυμβίβαστος προς την δημοσίαν τάξιν και τα χρηστά ήθη». Το κείμενο αυτό είναι ακόμα καλλίτερο του προηγουμένου. Το αμφίσημο κείται στην ερμηνεία της διατυπώσεως, ως προς «την δημοσίαν τάξιν και
τα χρηστά ήθη». Το αμφίσημο εδώ μπορεί να εκδηλωθεί σε ένα «στημένο» υποβολιμαίο, γεγονός, που ισούται προς – αυτό που λέγεται – «προβοκάτσια».

Η Τουρκία, δυστυχώς, από το 1923 ως σήμερα, έχει κακές κάποιες επιδόσεις στον τομέα αυτό. Θυμόμαστε, π.χ., τα γεγονότα κατά της Μειονότητος των Ρωμηών Κωνσταντινουπόλεως, τον Σεπτέμβριο του 1955. Ποιο, άραγε, ήταν το «ασυμβίβαστον προς την δημοσίαν τάξιν και τα χρηστά ήθη» από μέρους της; Προετοίμαζε κάποιο πραξικόπημα «κατά της δημοσίας τάξεως» ή προέβαινε σε εκδηλώσεις, που, πρόσβαλλαν «τα χρηστά ήθη» των Μουσουλμάνων πολιτών; Ρητορικά τα ερωτήματα γιατί τίποτε από αυτά δεν συνέβαινε. Πάλι καλά, που, κάποιες φορές, δημόσια, οι τότε Κεμαλιστές και οι σημερινοί νεοοθωμανίζοντες πολιτικοί έκαμαν την αυτοκριτική τους
και ζήτησαν δημόσια συγγνώμη, για τις βαρβαρότητες εκείνες.

Η ύβρις όμως και το ανοσιούργημα εις βάρος του «Άρθρου 38» της Συνθήκης της Λωζάννης είχαν συντελεσθεί. Πλην αυτά επιστρέφουν στους δημιουργούς των. Το «Άρθρον 38» ισχύει ανέπαφο ως σήμερα, ως «δικαίωμα και τίτλος». Δεν έχει καταργηθεί με κάποια άλλη ad hoc Συνθήκη. Κείται υπέρ των εντός της σημερινής Τουρκίας μη Μουσουλμανικών Μειονοτήτων, στο πρόσωπο της βανδαλισθείσης Κοινότητος των Ρωμηών Κωνσταντινουπόλεως. Το τίμημα βαρύ. Από 130 χιλ. κατοίκους περίπου το 1955, κ.ε., σήμερα αυτή αριθμεί το πολύ γύρω στις 5 χιλιάδες, αυξομειουμένους, κατά καιρούς. Ο ποτέ Πρόεδρος της Τουρκίας Σουλεϊμάν Ντεμιρέλ
και άλλοι αξιωματούχοι της Τουρκίας δήλωναν, με αφορμή το πογκρόμ εκείνο του 1955, ότι δεν θα είχαν αντίρρηση για μια Κοινότητα των Ρωμηών της Πόλης, ως 40 χιλ.

Η Τρίτη παράγραφος του **«Άρθρου 38**» καταλήγει : «Αι μη μουσουλμανικαί μειονότητες θα απολαύωσιν πλήρως της ελευθερίας κυκλοφορίας και μεταναστεύσεως». Υπό μίαν όμως αμφίσημη και πάλι διατύπωση : «υπό την επιφύλαξιν των εφαρμοζομένων,εφ’ όλου ή μέρους των εδαφών, εις άπαντας τους τούρκους υπηκόους μέτρων, άτινα ήθελον τυχόν ληφθή υπό της Τουρκικής Κυβερνήσεως, χάριν της εθνικής αμύνης και της τηρήσεως της δημοσίας τάξεως».

Από το 1923 ως σήμερα, γνωρίζουμε για απανωτά πραξικοπήματα των τουρκικών ενόπλων Δυνάμεων κατά τις ιδίας πολιτικής Αρχής. Το τελευταίο έγινε, πριν λίγα χρόνια, το 2015, εναντίον του σημερινού Προέδρου Ερντογάν. Μέλη, τούρκοι

πολίτες, μη Μουσουλμανικών Μειονοτήτων, ποτέ δεν έπραξαν κάτι, ούτε το παραμικρό, κατά της «εθνικής αμύνης ή της τηρήσεως της δημοσίας τάξεως», στην χώρα τους, στην Τουρκία. Από ό,τι γνωρίζουμε, τουλάχιστον, ως σήμερα. Εν τούτοις, για λόγους προσχηματικούς «εθνικής αμύνης», υποχρεώθηκαν, π.χ. Ίμβριοι και Τενέδιοι Ρωμηοί Μειονοτικοί να «μεταναστεύσουν», με διαφόρους τρόπους.

Έπραξαν κάποια εσωτερικά, στα Νησιά, συνομωσία «κατά της εθνικής αμύνης», λόγω νευραλγικής θέσεως των Νησιών αυτών στην είσοδο από το Βόρειο Αιγαίο στα Στενά του Βοσπόρου; Ή κάποια αταξία κατά «της τηρήσεως της δημοσίας τάξεως»; Και την αγνοούμε; (Βλ. σχετικά και στο Β΄ Μέρος της παρούσης ερεύνης, υπό 2γiv, «Αι νήσοι Ίμβρος και Τένεδος»). Εν τούτοις, το «Άρθρο 38» της Συνθήκης μας είναι, ύπερ ποτέ και άλλοτε, ισχυρό και συμβολικό ως σήμερα και αύριο και μεθαύριο. Η Συνθήκη της Λωζάννης απαιτεί την πλήρη και τελεία εφαρμογή του «Άρθρου 38», έστω και σήμερα, το 2022, την παραμονή της 100ετίας της.

Το «Άρθρον 44».

Το «**Άρθρον 44**» επιβεβαιώνει την δυνατότητα αμφισημίας περί την ερμηνεία από τουρκικής πλευράς. Δηλαδή, τι είναι και πως αντιμετωπίζεται ζήτημα ενδεχομένης αταξίας πολιτών, μελών από «τας μη μουσουλμανικάς μειονότητας» ή «τους μη μουσουλμάνους υπηκόους της Τουρκίας», απέναντι στα ευαίσθητα, ωσαύτως, θέματα «εθνικής αμύνης και της τηρήσεως της δημοσίας τάξεως και των χρηστών ηθών» (Άρθρον 38).
Για την δυνατότητα ακριβώς άρσεως οιασδήποτε ανωτέρω αμφισημίας εις βάρος πολιτών, μελών εκ των μη μουσουλμανικών μειονοτήτων, κείται το «Άρθρον 44».

Αποβλέπει στην «προστασίαν» των διατάξεων των προηγουμένων Άρθρων του παρόντος Τμήματος. Δηλαδή, των Άρθρων 37-43, του «ΤΜΗΜΑΤΟΣ Γ. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΩΝ». Περιλαμβάνει υποχρεώσεις της Τουρκίας, υπό τύπου 4 «παραδοχών», ώστε το τυχόν αμφίσημο να παραπέμπεται για λύση «υπό την εγγύησιν της Κοινωνίας των Εθνών», δηλ. ωσάν του σημερινού Ο.Η.Ε., και, συγκεκριμένα, υπό την εγγύησιν «του Συμβουλίου της Κοινωνίας των Εθνών», ωσάν του σημερινού, δηλ., «Συμβουλίου Ασφαλείας» του Ο.Η.Ε.

Επομένως, στην πράξη, διαγορεύει το «Άρθρον 44» ότι «εν περιπτώσει διχογνωμίας επί νομικών ή πραγματικών ζητημάτων, αφορώντων τα άρθρα ταύτα, μεταξύ της Τουρκικής Κυβερνήσεως … ή Μέλους του Συμβουλίου της Κοινωνίας των Εθνών», «η Τουρκική Κυβέρνησις δέχεται, όπως πάσα τοιούτου είδους διαφορά … παραπέμπηται εις το Διαρκές Δικαστήριον Διεθνούς Δικαιοσύνης». Του

Δικαστηρίου αυτού «η απόφασις θα η ανέκκλητος, θα έχει δε την ισχύν και το κύρος αποφάσεως εκδοθείσης, δυνάμει του άρθρου 13 του Συμφώνου της Κοινωνίας των Εθνών».

Η Κοινωνία των Εθνών, διαλυθείσα, αντικαταστάθηκε από τον σημερινό Ο.Η.Ε. και τα αρμόδια όργανά του. Στα όργανα αυτά μεταβιβάσθηκαν όλες οι εκκρεμότητες της Κοινωνίας των Εθνών. Υπάρχει φάκελος διαμαρτυριών από μέρους μειονοτικών πολιτών ή συλλογικοτήτων. Διότι και πάλι διαπιστώθηκαν παραβιάσεις από την τουρκική πολιτική, νομοθετική και διοικητική εξουσία. Απόδειξη μεγάλη προς τούτο συνιστά το γεγονός της δημοσίας συγγνώμης για τέτοιες περιπτώσεις. Στις ακολουθούσες «εξειδικευμένες Αρχές Δικαιωμάτων, υπό προστασία του Γ΄ Τμήματος ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΩΝ» θα διαπιστώσουμε την παρασπονδία της Τουρκίας, απέναντι των υποχρεώσεών της, των 4 παραδοχών, του «Άρθρου 44», σε συγκεκριμένες μικρές ή μεγάλες περιπτώσεις αδικιών εις βάρος μειονοτικών πολιτών και θεσμών, σε εκκρεμότητα ουσών, διότι το «Άρθρον 44» κείται εν δυναμική ισχύι.

2γiii. Εξειδικευμένες Αρχές Δικαιωμάτων, υπό προστασία του «Γ΄ΤΜΗΜΑΤΟΣ. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΩΝ» (Άρθρα 39, 40, 41, 42, 43).

Τα Δικαιώματα υπό «προστασίαν» της Συνθήκης της Λωζάννης στα προμνημονευθέντα μόλις «Άρθρα 39, 40, 41, 42, 43» είναι 9, τον αριθμό. Συγκεκριμένα «οι ανήκοντες εις μη μουσουλμανικάς μειονότητας υπήκοοι τούρκοι»:

πρώτον, «θα απολαύωσιν των αυτών αστικών και πολιτικών δικαιωμάτων ων και οι μουσουλμάνοι»

δεύτερον, «θα ώσιν ίσοι απέναντι του νόμου»

τρίτον, θα τυγχάνουν «της απολαύσεως των αστικών και πολιτικών δικαιωμάτων και ιδία της παραδοχής εις δημοσίας θέσεις, αξιώματα και τιμάς…»

τέταρτον, «ουδείς περιορισμός … οιασδήποτε γλώσσης … ως προς την θρησκείαν, τον τύπον και πάσης φύσεως δημοσιεύματα, είτε εν ταις δημοσίαις συναθροίσεσιν»

πέμπτον, «αι προσήκουσαι ευκολίαι εις τους τούρκους υπηκόους, τους λαλούντας γλώσσαν ή άλλην ή την τουρκικήν, διά την προφορικήν χρήσιν της γλώσσης αυτών, ενώπιον των δικαστηρίων» (όλα τα ανωτέρω πέντε στο «Άρθρον 39»)

έκτον, «θα έχωσιν ιδίως ίσον δικαίωμα να συνιστώσι, διευθύνωσι και εποπτεύωσιν, ιδίαις δαπάναις, παντός είδους φιλανθρωπικά, θρησκευτικά ή κοινωφελή

ιδρύματα, σχολεία και λοιπά εκπαιδευτήρια, μετά του δικαιώματος να ποιώνται ελευθέρως εν αυτοίς χρήσιν της γλώσσης των και να τελώσιν ελευθέρως τα της θρησκείας των» (αυτά στο «Άρθρον 40»)

έβδομον, «δεν κωλύει την Τουρκικήν Κυβέρνησιν να καταστήση υποχρεωτικήν την διδασκαλίαν της τουρκικής γλώσσης εν τοις ειρημένοις σχολείοις» και την δυνατότητα «δικαίας συμμετοχής εις την διάθεσιν των χρηματικών ποσών … εκ του δημοσίου χρήματος υπό του προϋπολογισμού του Κράτους (αυτά στο «Άρθρον 41»)

όγδοον, «όσον αφορά την οικογενειακήν ή προσωπικήν αυτών κατάστασιν …, όπως τα ζητήματα ταύτα κανονίζωνται συμφώνως προς τα έθιμα των μειονοτήτων αυτών» και «η Τουρκική Κυβέρνησις υποχρεούται να παρέχη πάσαν προστασίαν εις τας εκκλησίας, συναγωγάς, νεκροταφεία και λοιπά θρησκευτικά καθιδρύματα των ειρημένων μειονοτήτων…εις τα ευαγή καθιδρύματα ως και τα θρησκευτικά και φιλανθρωπικά καταστήματα των αυτών μειονοτήτων, των ήδη ευρισκομένων εν Τουρκία, θα παρέχηται πάσα ευκολία και άδεια … προκειμένου περί ιδρύσεως νέων θρησκευτικών και φιλανθρωπικών καταστημάτων, ουδεμίαν θέλει αρνηθή εκ των αναγκαίων ευκολιών, αίτινες έχουσιν εξασφαλισθή εις τα λοιπά ιδιωτικά καθιδρύματα ομοίας φύσεως» (αυτά στο «Άρθρον 42»)

και ένατον, «δεν θα ώσιν υποχρεωμένοι να εκτελώσι πράξεις αποτελούσας παράβασιν ης πίστεως ή των θρησκευτικών των εθίμων … κατά την ημέραν της εβδομαδιαίας των αναπαύσεως», υπό την προϋπόθεσιν «τηρήσεως της δημοσίας τάξεως» (αυτά στο «Άρθρον 43»).

Από τις παραπάνω 9 προνομίες «προστασίας» της Συνθήκης της Λωζάννης, υποδειγματικές και δίκαιες, θα σταθούμε, δειγματοληπτικά, σε 3 αντιπροσωπευτικές, για να σταθμίσουμε το μέγεθος της ανταποκρίσεως της Τουρκικής Πολιτείας στο παρελθόν, αλλά και στο παρόν, στην «προστασίαν» αυτή. Αναφερόμαστε, π.χ., πρώτον «εις τας δημοσίας θέσεις, αξιώματα και τιμάς» («Άρθρον 39»)• δεύτερον, «ιδίως ίσον δικαίωμα συστάσεως, διευθύνσεως και εποπτείας, ιδίαις δαπάναις, παντός είδους φιλανθρωπικών, θρησκευτικών ή κοινωφελών ιδρυμάτων, σχολείων και λοιπών εκπαιδευτηρίων («Άρθρον 40»)• και τρίτον, στην «της Τουρκικής Κυβερνήσεως
υποχρέωσιν να παρέχη πάσαν προστασίαν εις τας εκκλησίας, συναγωγάς, νεκροταφεία και λοιπά θρησκευτικά καθιδρύματα των ειρημένων μειονοτήτων …» («Άρθρον 42»).

Οι επίμαχοι όροι – διατυπώσεις είναι υπογεγραμμένοι.

• «Δημόσιαι θέσεις, αξιώματα και τιμαί». Ένα αντιπροσωπευτικό παράδειγμα, των ημερών μας, στην Παναγία Σουμελά, στον Πόντο, στις 14 Αυγούστου 2022. Αφορά «τας τιμάς», τας προσηκούσας στον Πνευματικό Ηγέτη των Ορθοδόξων Ρωμηών της Τουρκίας, «Τούρκων υπηκόων, πολιτών», αλλά, συγχρόνως, και της Χριστιανικής Ορθοδόξου Οικουμένης, τον Πρωτόθρονο Επίσκοπο, της κατ' Ανατολάς Ορθοδόξου Ιεραρχίας, τον ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟ Α΄.
Ας αφήσουμε, κατά μέρος, «τας δημοσίας θέσεις και τα αξιώματα», κατά την Συνθήκη της Λωζάννης. Ο Πατριάρχης, όπως και κάθε άλλος Τούρκος πολίτης, με πρώτο τον Πρόεδρο της Τουρκίας, ως γνωστό, «απολαύει των αυτών αστικών και πολιτικών δικαιωμάτων, ων και οι Μουσουλμάνοι», ως «ίσος απέναντι του νόμου» (βλ. «Άρθρον 39»). Υπενθυμίζουμε ότι τα μόλις παραπάνω δικαιώματα συνιστούν «θεμελιώδη νόμον» δηλ. «κατισχύουν πάσης άλλης τουρκικής νομοθεσίας (βλ. «Άρθρον 37», της Συνθήκης της Λωζάννης).

Τι συνέβη, λοιπόν, στην **Παναγία Σουμελά, στις 14 Αυγούστου 2022,** παραμονή της Μεγάλης Εορτής, του Πάσχα του Καλοκαιριού, για τους Ορθοδόξους πιστούς; Παραθέτουμε το δημοσίευμα της Δημοσιογράφου Έλλης Μητακίδου (βλ. Εφημ. «ΤΟ ΠΑΡΟΝ», 21 Αυγούστου, σελ. 7), που το γεγονός που περιγράφει το είδαμε και τηλεοπτικά. Γράφει : «Μπαχτσελί … Τι να σου κάνουν και οι άνθρωποι που ζουν στα βάθη της Ανατολίας… Εδώ, ένας «γκριζόλυκος» επιτίθεται στον Πατριάρχη, επειδή δέχθηκε δώρο τιμής από δύο Έλληνες αθλητές, που αγωνίζονται στην ποδοσφαιρική ομάδα Τραμπζονσπόρ (ομάδα της Τραπεζούντος), η οποία κέρδισε το πρωτάθλημα στην
Τουρκία. Τάσος Μπακασέτας και Μανώλης Σιώπης, που αποθεώθηκαν στην φιέστα της νίκης, στην οποία δεν έλειψαν και τα ελληνικά και ποντιακά τραγούδια …συναντήθηκαν την παραμονή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου με τον Πατριάρχη Βαρθολομαίο και του δώρισαν δύο φανέλες με τα ονόματά τους, στην εμπρός όψη των οποίων υπήρχε τυπωμένος και ο τίτλος «Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος».
Μάλιστα, ο Τάσος Μπακασέτας έκαμε σχετικό post στα social media. Ο Ντεβλέτ Μπαχτσελί, κυβερνητικός εταίρος του Ερντογάν και «αρχηγός» των Γκρίζων Λύκων, έκαμε λόγο για πρόκληση με … «πολύ υψηλό κίνδυνο υποκίνησης καταστροφής και παρενόχλησης», καθώς «δεν υπάρχει οικουμενικό ίδρυμα και περιγραφή θέσης εργασίας στην Τουρκία», τονίζοντας πως στην Συνθήκη της Λωζάννης αναφέρεται ότι ο Έλληνας Πατριάρχης στο Φανάρι δεν θα εμπλέκεται σε πολιτικές και διοικητικές υποθέσεις και δεν θα έχει καμία άλλη ιδιότητα παρά μόνο του θρησκευτικού αξιωματούχου στην επαρχία Φαναρίου, παρέχοντας πνευματική υπηρεσία στους
Ελληνορθόδοξους πολίτες της Τουρκίας…».

Επειδή ο λόγος ειδικός στην παρούσα έρευνα για την Συνθήκη της Λωζάννης, ερευνήσαμε, ευλόγως, όλο το Σώμα «Η Συνθήκη της Λωζάννης». Προσθήκες. Ερμηνευτικαί Διατάξεις, εν Αθήναις εκ του Εθνικού Τυπογραφείου 1923», σελ. 1 – 118. Πουθενά δεν βρήκαμε το παραπάνω απόσπασμα Μπαχτσελί, ως μέρος του όλου κειμένου της Συνθήκης μας. Αν αυτό κείται σε κάποιο μεταγενέστερο κείμενο τουρκικού νόμου, κατά το προμνημονευθέν ήδη «Άρθρον 37» της ιδίας Συνθήκης είναι παντελώς ανίσχυρο. Διότι υπερισχύει το «Άρθρον 37», ως «θεμελιώδης νόμος», στο «ΤΜΗΜΑ Γ΄. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΩΝ» (Άρθρα 37 – 45) της Συνθήκης της
Λωζάννης.

Το γεγονός, πάντως, της 14ης Αυγούστου 2022, στην ιστορική Μονή Παναγίας Σουμελά του Πόντου, όπως το σχολιάζει ο συνεταίρος στην Κυβέρνηση Ερντογάν,

είναι, πασιφανώς, δηλωτικό των εσωτερικών αισθημάτων «σεβασμού» και του τρόπου εφαρμογής, τ.ε. μη εφαρμογής, της Συνθήκης της Λωζάννης, από μέρους της επισήμου Τουρκίας, διαχρονικά, από το 1923 ως σήμερα. Αφορμή, π.χ., το πρόσφατο γεγονός ως προς «τας τιμάς» στον Προκαθήμενο της Εκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, κατά το «Άρθρον 39» της Συνθήκης μας. Αξίζει ιδιαιτέρας προσοχής και μελέτης από την Κυβέρνηση της Τουρκίας, της σήμερον, το «Άρθρον 39». Αν στον Πατριάρχη
επιφυλάσσεται τέτοια ά-τιμη τιμή, σκεφθείτε τι τιμή επιφυλάσσεται στους απλούς πολίτες – υπηκόους Τούρκους, Ρωμηούς και μη, μη μουσουλμάνους, όμως.

«… Το ίδιον δικαίωμα συστάσεως, διευθύνσεως και εποπτείας, ιδίαις δαπάναις, … σχολείων και λοιπών εκπαιδευτηρίων» («Άρθρον 40»). Θα μνημονεύσουμε ένα μόνο παράδειγμα, μέγα σκάνδαλο, προσβολής του «Άρθρου 40» για τα εκπαιδευτήρια, ακόμη και σήμερα, είναι αυτό, που αναπέμπει στο όνομα και στο πρόσωπο «Θεολογική Σχολή της Χάλκης». Η Σχολή αυτή ιδρύθηκε το 1833-1834 με Σουλτανική Βούλα. Κατ’ εξοχήν, επομένως, προστατεύεται η ύπαρξη και δράση της από το «Άρθρο 40», υπό τον όρο «σχολεία και λοιπά εκπαιδευτήρια». Με νόμο του Τουρκικού Κράτους έκλεισε τις περιώνυμες πύλες της, το 1971, εις βάναυση παρασπονδία και χλεύη απέναντι στο γράμμα και το πνεύμα της Συνθήκης της Λωζάννης.

Η Συνθήκη, αυτονοήτως, ως «θεμελιώδης νόμος», του 1923, κατ’ εξοχήν προστάτευε το ιστορικό ίδρυμα αυτό θρησκευτικών εκπαιδευτικών, ανωτάτου επιπέδου κύρους, αναγκών του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως για την μόρφωση, πρωτίστως, των Στελεχών υπάρξεως και λειτουργίας του Θρησκευτικού αυτού Θεσμού, στην συνοικία Φαναρίου, άνωθεν του Κερατίου Κόλπου. Εξυπηρετούσε, συγχρόνως, και τις παρόμοιες θεσμικές ανάγκες και άλλων, ανά την Οικουμένη, Ορθοδόξων Εκκλησιών. Διότι εκεί αποστέλλονταν για ειδική μόρφωση νέα στελέχη, κληρικοί και λαϊκοί, από τις Εκκλησίες αυτές. Και όλα αυτά, όπως προελέχθη, και επαναλαμβάνεται
εδώ, από σκοπού, με περίφημη Σουλτανική Βούλα.

Η Συνθήκη της Λωζάννης, ως «θεμελιώδης νόμος», και όχι αυτός του 1971 του εσωτερικού τουρκικού κεμαλικού δικαίου – σκοπιμότητος, επιβάλλει την επαναλειτουργία της Σχολής αυτής, άνευ ετέρου. Εξ άλλου, ο τουρκικός συνειρμός του ζητήματος επαναλειτουργίας της Σχολής, επ’ αμοιβαιότητι, με τα σχολικά θέματα της Μουσουλμανικής Μειονότητος της Θράκης στην Ελλάδα, απορρίπτεται, απολύτως, πάλι, από την ίδια Συνθήκη. Η Τουρκία απαγορεύεται, ρητώς, να αναμιγνύεται στις Μουσουλμανικές Μειονότητες εκτός Τουρκίας, ότι, τάχα, είναι «τουρκικές» (βλ. ενότητα του παρόντος, 2α και 2β).

• «πάσα προστασία εις τας εκκλησίας, συναγωγάς, νεκροταφεία …» («Άρθρον 42»), από μέρους της Τουρκίας. Και στην περίπτωση αυτή, ένα μόνο παράδειγμα, αντιπροσωπευτικό, αποδεικνύει το μέγεθος «του σεβασμού», δηλ. του «μη σεβασμού», από μέρους του Κράτους αυτού προς τους Ιερούς Τόπους Λατρείας των μη Μουσουλμανικών Μειονοτήτων, όντας, κατ’ εξοχήν και αυτούς, υπό την «προστασίαν» της Συνθήκης της Λωζάννης («Άρθρον 42»). Δεν χρειάσθηκαν να περάσουν 30 περίπου χρόνια (1923-1955), για να συμβεί, τον Σεπτέμβριο του 1955, η πλήρης «ασέβεια» προς τους Ιερούς Τόπους Λατρείας των Ορθοδόξων Ρωμηών. Είναι τα λεγόμενα «Σεπτεμβριανά». Που; Στην Κωνσταντινούπολη, με την υποκίνηση και συνδρομή του βαθέως Κράτους τηςΤουρκίας. (Adnan Menderes – ο και απαγχονισθείς στη συνέχεια – και Tzelal Bagiar, ο εμπνευστής «αποψιλώσεως της μικρασιατικής παραλίας από το ελληνικό στοιχείο, χρησιμοποιώντας κάθε βάρβαρο και αθέμιτο τρόπο» του κεμαλικού Δημοκρατικού Κόμματος αμφότεροι). Αφορμή; Τάχα το αρξάμενο τότε Κυπριακό Ζήτημα.

Ορδές όχλου από τα βάθη της Ανατολίας και από τα περίχωρα της Πόλης επέλασαν, με κρατική μέριμνα προγραμματισμένα, κατά της «μη Μουσουλμανικής Μειονότητος» των Ρωμηών στην Πόλη. Η Μειονότητα αυτή αριθμούσε τότε περίπου 130 χιλ. κατοίκους, φιλοπρόοδους (εμπόριο, βιομηχανία, πολιτισμός) και παραδοσιακά φιλοθρήσκους όλους, υπό την ευλογία της Μητρός Μεγάλης Εκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, τούρκους πολίτες και κατοίκους νομοταγείς. Ανείπωτη, απερίγραπτη καταστροφή και τραγωδία, πολύ γνωστή για να την ξαναπεριγράψουμε εδώ. Εκκλησίες (73), νεκροταφεία (8), προσκυνήματα (π.χ. «Το Μοναστήρι του Βαλουκλί, όπου οι τάφοι των Πατριαρχών συλήθηκαν βάρβαρα») και λοιπά θρησκευτικά καθιδρύματα λεηλατήθηκαν, βεβηλώθηκαν, κάποια πυρπολήθηκαν, τάφοι ανεώχθησαν, οστά κεκοιμημένων διασκορπίσθηκαν κ.ο.κ. Στο κ.ο.κ. να προσθέσουμε 16 τραγικούς θανάτους, 32 τραυματίες, 200 βιασμούς, ακόμα και σε «κοριτσάκια κάτω των 10 χρόνων», «έξω ή ακόμα και μέσα στα σπίτια τους» μελών της «μειονότητος» των Ρωμηών. O tempora O mores. Τα ίδια και στη Σμύρνη. Συνολική αποτίμηση των ζημιών στα 150 εκατ. δολλάρια.

Θυμόμαστε, συνειρμικά, τις θεμελιώδεις διαγορεύσεις – επιταγές της Συνθήκης της Λωζαννης. Επί τούτου εδώ, και αξίζει να τις επαναλάβουμε και πάλι. Διότι repetitio mater studiorum, δηλ., Η επανάληψις εστί μήτηρ μαθήσεως. «Άρθρον 38». «Η Τουρκική Κυβέρνησις αναλαμβάνει την υποχρέωσιν να παρέχη εις πάντας τους κατοίκους της Τουρκίας πλήρη και απόλυτον προστασίαν της ζωής και της ελευθερίας αυτών, αδιακρίτως γεννήσεως, εθνικότητος, γλώσσης, φυλής και θρησκείας».

«Άρθρον 39». «Οι ανήκοντες εις μη μουσουλμανικάς μειονότητας υπήκοοι τούρκοι θα απολαύωσιν των αυτών αστικών και πολιτικών δικαιωμάτων, ων οι μουσουλμάνοι». Και το περιγράψαμε παραπάνω! Τι να πούμε, παρεμπιπτόντως, για το θάλλον εμπόριο και την προηγμένη βιομηχανία και βιοτεχνία εις χείρας των Ρωμηών της Κωνσταντινουπόλεως; Έδινε ιδιαίτερο διεθνές εμπορικό και κοσμοπολίτικο νόημα και χρώμα στην Βασιλίδα των Πόλεων.

Παρ’ ότι, και στην περίπτωση αυτή, η Συνθήκη της Λωζάννης ειδικά ομιλεί, προφανώς εις ώτα μη ακουόντων, ότι, επιλέξει, «Ουδείς περιορισμός θέλει επιβληθεί … εν ταις ιδιωτικαίς ή εμπορικαίς σχέσεσιν» («Άρθρον 39»). Το δε ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ της όλης Συνθήκης ομιλεί και επιμένει για μέριμνα της Τουρκίας, «όπως αποκαταστήση τας μεταξύ αυτών (δηλ. των Χωρών Τουρκίας και Ελλάδος) σχέσεις φιλίας και εμπορίου, αναγκαίας διά την κοινήν ευημερίαν των οικείων αυτών Εθνών» (βλ. περισσότερα επ’ αυτού, ειδικά, στο Α΄ Μέρος της παρούσης ερεύνης, π.χ. στην ιστοσελίδα Orthodox Times, 10 Αυγ. 2022). Επειδή ο λόγος εδώ για τις «σχέσεις εμπορίου», ερωτούμε, τι έγινε με τις σχέσεις αυτές το 1955;

Επιλέξει : «4348 καταστήματα, 1300 σπίτια, 21 εργοστάσια (2 ή 3 μόνο διασώθηκαν τυχαία), 110 ξενοδοχεία και εστιατόρια, καταστράφηκαν τελείως».

Τέλος, να πούμε, επικαιροποιημένα, ότι η επέλαση (1955) των βαρβάρων εκείνων, ασχέτων και ξένων προς τον φιλοπρόοδο τουρκικό λαό, μας θυμίζει, mutatis mutandis, την σημερινή επέλαση, πάλι οργανωμένα από την, νεοθωμανικής νοοτροπίας, σημερινή Τουρκία κατά των χερσαίων και θαλασσίων συνόρων με την Ελλάδα. Τι εννοούμε; Την εργαλειοποίηση του κατ' εξοχήν Ιερού Καθιδρύματος, δηλ. του ανθρωπίνου όντος, αυτού στο εσταυρωμένο πρόσωπο του πρόσφυγος και μετανάστου (2020, 2022). Αφού έκαμε «ξέφραγο αμπέλι» τα δικά της σύνορα η Τουρκία, επιθυμεί και μεθοδεύει με κατευθυνόμενα όργανα τους διακινητές (νέο λειτούργημα αυτό), την χαλάρωση και των συνόρων της Ελλάδος, για να δημιουργηθεί ένα, κατά το κοινώς λεγόμενο, μπάχαλο, προς εξυπηρέτηση, πρωτίστως, της περιφερειακής επιρροής της, τ.ε. αταξίας, και, δευτερευόντως, των δυστύχων συνανθρώπων μας, προσφύγων ή μεταναστών. Όχι, διότι αγνοούμε το μεγάλο πρόβλημα του μεταναστευτικού της Τουρκίας, το οποίο σε συνεργασία με την Ε.Ε. και όχι σε αντιπαλότητα συνοριακή μπορεί να λύσει. Η Ελλάδα
στο θέμα αυτό, εντός της Ε.Ε., είναι μαζί της. Η αρχή της καλής γειτονίας επιβάλλει τούτο. Επομένως, η από μέρους της Τουρκίας επίκληση της Συνθήκης της Λωζάννης μοιάζει με αυτό που λέγει, πάλι, ο θυμόσοφος Λαός : «Φωνάζει ο κλέφτης, ο ληστής για να φύγει ο νοικοκύρης».

2δ. «Προστασία των Μουσουλμανικών Μειονοτήτων» στην Ελλάδα («Άρθρον 45»)

Το Άρθρο τούτο διαγορεύει τα εξής, επιλέξει : «Τα αναγνωρισθέντα διά των διατάξεων του παρόντος Τμήματος δικαιώματα εις τας εν Τουρκία μη μουσουλμανικάς μειονότητας, αναγνωρίζωνται επίσης υπό της Ελλάδος εις τας εν τω εδάφει αυτής ευρισκομένας μουσουλμανικάς μειονότητας». Στις ενότητες : 2α «Μουσουλμανικές Αρχές και Μειονότητες εκτός Τουρκίας και η ρητή και απόλυτος απαγόρευσις αναμίξεως της Τουρκίας εις αυτάς»• 2β «Τα Άρθρα 27 και 30 αυτούσια προς απόδειξη του Δικαίου της Συνθήκης της Λωζάννης»• και 2γ «Προστασία των μη Μουσουλμανικών Μειονοτήτων εντός Τουρκίας (Άρθρα 38-44)» του παρόντος Γ΄ Μέρους της ερεύνης μας για την Συνθήκη της Λωζάννης, και ειδικώτερα στις σχέσεις Ελλάδος και Τουρκίας, ικανός λόγος γίνεται για την Μουσουλμανική Μειονότητα στην Ελλάδα, στην Θράκη, και για την τουρκική προπαγάνδα, που επιδιώκει να την καταστήσει από «Μουσουλμανικήν» «Τουρκικήν», ανεπιτυχώς, βέβαια. Και, ευτυχώς, για την Μειονότητα αυτήν.

Εάν υπάρχει μια Μειονότητα, άσχετα Μουσουλμανική, όπως στην Ελλάδα, ή άλλη επί ευρωπαϊκού εδάφους και δη της Ε.Ε., συγκριτικά, που να διαβιώνει ισοτίμως,

ισονόμως, με σεβασμό απόλυτο, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αυτή είναι η Μουσουλμανική Μειονότητα της Ελλάδος. Το μειονοτικό εθνικό ή θρησκευτικό ανθρώπινο στοιχείο στην Ελλάδα αφορά στο 2% περίπου του όλου πληθυσμού της Χώρας : Μουσουλμάνοι, Αρμένιοι, Εβραίοι, Ρωμαιοκαθολικοί, Προτεστάντες, ακόμα και οι πρόσφατα συγκροτηθείσες Κοινότητες ή νόμιμα Σωματεία των Μεταναστών – Προσφύγων. Συνιστά και προβάλλει η εδώ Μουσουλμανική Μειονότητα πρότυπο ιδεώδους διαβιώσεως και συμβιώσεως, υπό την «προστασία» της Συνθήκης της Λωζάννης, σε Κράτος Δικαίου και, συγχρόνως, του Ευρωπαϊκού Δικαίου, και δη της Ε.Ε. των Κρατών και Λαών. Ανιχνεύσαμε τα δράματα, π.χ., της Μειονότητος των Ρωμηών στην Κωνσταντινούπολη και στα Νησιά Ίμβρος και Τένεδος. Για να μην αναφερθούμε στα χειρότερα που υπέστησαν από τους νεότουρκους οι Αρμένιοι.

Κάποιες διευκρινήσεις επί του «Άρθρου 45». Ο λόγος για «Μουσουλμανικές Μειονότητες», «εν τω εδάφει της Ελλάδος». Στην ουσία ο λόγος για τις τρεις εθνοφυλετικού προσδιορισμού Μειονότητες της Θράκης : τους Πομακογενείς, τους Τουρκογενείς και Ρομαγενείς, στα πλαίσια του ατομικού και όχι θεσμικού αυτοπροσδιορισμού ως «Μουσουλμάνων». Τους τουρκογενείς, κάποιους όχι όλους, χρησιμοποιεί η της Άγκυρας τουρκική τακτική – προπαγάνδα διά του Γ. Προξενείου Τουρκίας στην Κομοτηνή, κατά παράβαση της διπλωματικής ασυλίας υπόψη της Αθήνας, ώστε την θεσμική «Μουσουλμανική Μειονότητα» να βαπτίσει ως τουρκική.

Να επισημανθεί εδώ ότι η «Μουσουλμανική Μειονότητα» της Θράκης, με την προστασία της Συνθήκης της Λωζάννης, στα πλαίσια του ελληνικού και ευρωπαϊκού δικαίου, κάμνει χρήση και διατάξεων της Σαρίας διά των νομίμων Μουφτήδων και όχι των «ψευδομουφτήδων», οργάνων της προπαγάνδας της Άγκυρας, σε δικαστικά και αστικά ζητήματα. Λειτουργεί στην Τουρκία το δίκαιο της Σαρίας; Υπό τις συνθήκες αυτές, π.χ. οι Πομάκοι, αρχαίοι Θράκες εξισλαμισμένοι βιαίως επί οθωμανικής αυτοκρατορικής περιόδου, θεωρούν προσβολή και ύβρι κάθε προσπάθεια εκτουρκισμού των.

Υπενθυμίζουμε, άπαξ έτι, στον ΥΠΕΞ της Τουρκίας, τι διαγορεύει η Συνθήκη της Λωζάννης στο «Άρθρον 27» ως θεμελιώδη νόμο, άρα υποχρεωτικό από την Τουρκική Πολιτεία, δηλ. μη υποκείμενο σε τροποποίηση δι’ άλλου τουρκικού νόμου. Τον επαναλαμβάνουμε, αυτολεξεί για αποστήθιση : «Ουδεμία πολιτική, νομοθετική ή διοικητική εξουσία ή δικαιοδοσία θέλει ασκηθή δι’ οιονδήποτε λόγον υπό της Κυβερνήσεως ή των Αρχών της Τουρκίας εκτός του τουρκικού εδάφους επί των υπηκόων εδάφους διατελούντος υπό την κυριαρχίαν ή προτεκτοράτου των λοιπών Δυνάμεων, των υπογραψασών (μεταξύ άλλων της Τουρκίας αφ’ ενός και της Ελλάδος αφ’ ετέρου) την παρούσαν Συνθήκην και επί των υπηκόων εδάφους αποσπασθέντος της Τουρκίας. Εννοείται, ότι η πνευματική δικαιοδοσία των

Θρησκευτικών Μουσουλμανικών Αρχών (ενν. διά της Σαρίας) δεν θέλει ποσώς θιγή». Όλα τα άλλα είναι, κατά το κοινώς λεγόμενο, «εκ του πονηρού». Η Τουρκία έχει χρέος, και μόνο, να μεριμνά για την αποκατάσταση των διαχρονικών αδικιών κατά του Δικαίου της Συνθήκης της Λωζάννης, στο πρόσωπο των εντός του εδάφους της «μη Μουσουλμανικών Μειονοτήτων».

Διότι «έστι δίκης οφθαλμός, ος τα πανθ’ ορά», δηλ. ο Θεός. Πιστεύουμε, ως μονοθεϊστές, στον ίδιο Θεό. Βέβαια, κατά την θρησκειολογική μουσουλμανική αντίληψη κάποιων, όχι όλων, «είναι επιτρεπτό (αν όχι υποχρεωτικό) σε κάθε μουσουλμάνο να μη δεσμεύεται από Συνθήκες, ου συνομολογεί με απίστους, διότι είναι άκυρη αυτή, σύμφωνα με τον θεϊκό νόμο. Ο μουσουλμάνος απλά ανέχεται από μεγαθυμία τον άπιστο. Παράβαλε την έννοια της λέξης zimmi».

Στο τελευταίο Δ΄ Μέρος της όλης ερεύνης μας παρατίθενται συμπερασματικές αποδείξεις συνοπτικές της όλης παρασπονδίας, διαχρονικά, της Τουρκίας απέναντι στην Συνθήκη της Λωζάννης, ως προς την «ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΝ ΤΩΝ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΩΝ» και δίκην παραρτήματος όλα εκείνα τα Άρθρα της (1-45 με το ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ), στα οποία βασίστηκε η όλη έρευνα για κάθε αντικειμενικό ερευνητή ή σοβαρό αναγνώστη, που, ενδεχομένως, θα επιθυμούσαν την περαιτέρω από μέρους τους έρευνα επί των επίσημων κειμένων